

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

. 20, 19 - 31, . 65.

. 5, 12 - 20, . 14,

О СВЕТОМ АПОСТОЛУ ТОМИ

У име Оца и Сина и Светога Духа!

Браћо и сестре, данас је празник светог апостола Томе. Он је после распећа и погребења Христа Спаситеља запао у тешко униније. Чинило му се да су све наде и дефинитивно срушене и да Царство, које је Христос обећао, никад неће ни доћи. Кад је чуо вест о Христовом васкрсењу из мртвих, плашио се да у то поверује јер уколико се испостави да је вест лажна, могао би да западне у безизлазан очај.

Вест о Христовом васкрсењу испунила је неземаљском радошћу срца мирносица и ученика, испунила је невидљивом светлошћу целу рану Цркву. Но, срце апостола Томе било је погружено у страшне сумње и тугу. На сведочење апостола о томе да им се Сâм Господ јавио, Тома је одговорио: Ако не видим на рукама његовим ране од клинова, и не метнем прст свој у ране од клинова, и не метнем руку своју у ребра његова, нећу вјеровати (Јн. 20, 25).

Браћо и сестре, у јерусалимском храму Васкрсења Христовог, сваке године се догађа дивно чудо. Постоје покушаји да се то велико чудо прећути, али ипак нико не може да га оповргне. На Велику Суботу јерусалимски патријарх или

најстарији митрополит само у подраснику и са снопом од тридесет три свеће у руци улази у малу цркву Гроба Господњег. У храму Васкрсења гасе се сва могућа светла и у том тренутку завладају потпуна тишина и полутама. Црква тада почиње да се моли да Господ учини чудо и дарује благодатни огањ. И заиста, свеће у рукама првојерарха упале се саме од себе.

Палестина се у ВИИ веку налазила у рукама муслимана, а данас је у рукама Јевреја. Турци и Арапи би хтели да то чудо оповргну. Пре но што ће патријарх или најстарији митрополит ући у капелу Гроба Господњег, муслимани га детаљно претресу да провере да можда негде није сакрио неко кресиво. Након тога посматрају шта се догађа у капелици и тако у ствари и сами постају сведоци изненадног паљења свећа. Првојерарх износи два снопа свећа и раздаје их народу. Они који се налазе у храму пале свеће једни од других. Од мноштва упаљених свећа само за неколико тренутака цео храм буде тако обасјан као да је дан и чини се као да се претвара у море од пламена. Благодатни огањ има посебна својства. У првим тренуцима он само светли, али не може да опече паљу-

email: manastirmaine@gmail.com
интернет презентација: podmaine.weebly.com

ди дотичу своје лице тим небеским пламеном. Неретко се догађају и чудесна исцелења. Силазак благодатног огња догађа се у Јерусалиму сваки пут пред Пасху, на Велику Суботу, и то по старом календару, и само ако служи православни патријарх. Благодатни огањ сишао је и ове године.

Благодатни огањ потврђује ону радосну вест о Васкрсењу Христовом у коју апостол Тома није могао да поверује. Његова свећа као да је била угашена. Али Христос није одбацио Свог сумљичавог ученика. Господ се поново јавио апостолима и рекао Томи: Пружи прст свој амо и види руке моје; и пружи руку своју и метни у ребра моја, и не буди невјеран него вјеран (Јн. 20, 27), тојест веруј у Моје васкрсење. Апостол Тома исповедио је своју веру узвикнувши: Господ мој и Бог Мој! Исус Христос га је кротко прекорио и рекао му: Зато што си ме видио, повјеровало си; блажени који не видјеше а вјероваше (Јн. 20, 28-29).

Браћо и сестре, шта значе ове речи? Апостол Тома је хтео да веру замени знањем. Хтео је да сведочанство вере не буде и у души и у срцу, него некако на врховима прстију којима је дотакао ране Исуса Христа. Многима од нас није јасно зашто Господ није јавно свима доказао да је Он Творац и Владика света и зашто, по изразу цара Соломона, на неки начин скрива Своје лице у магли. Да нам је Господ дао очигледан доказ Свог постојања, да смо својим очима видели и знали да Бог постоји, не би постојала никаква награда за нашу веру. Постојање Божије не би тада од нас захтевало веру, него би било само нешто што је очигледно, нешто што својим очима видимо. Господ је хтео да вера буде нешто друго, да буде духовно прозрење, унутарње виђење човековог срца па да човек тражи Бога својом љубављу. Дакле, браћо и сестре, Бог награђује нашу ве-

ру. Она је морални чин баш зато што је слободна јер човек се својом слободном вољом опредељује да ли ће у вечности бити са Богом или без Бога.

Свети Јован Златоуст се пита: “А зашто се Господ после васкрсења није појавио усред Јерусалима и зашто није посрамио оне који су Га распели?” Светитељ даље пише: “Можда би тада они који су Га одбацили поверовали кад би Васкрслог видели!” И одговара: “Да је Господ сишао с небеса у Јерусалим, они који су Га јуче распели пожелели би да Га поново разапну!” Браћо и сестре, питамо се да ли би људи заиста пожелели да поново разапну Христа кад би сазнали да је Он Васкрсли Бог? То је заиста лудост! Али свети Јован Златоуст каже да је сваки грех лудост и безумље. Кад грех овлада неким човеком, он сâм себи постаје непријатељ. Човек у нападу гнева може себе ударати по лицу, бацити се у провалију или се ножем преклати јер он тада као да полуди. Може ли се пожелети смрт самемо Богу? Може, а пример за то је сатана. Он зна да је Бог свемогућ, а ипак се бори против Њега. Сатана зна да је Бог благ, а ипак се труди да од Њега одвоји људе кроз њихове грехе. Он зна да је Бог сама Љубав, али у исто време мрзи Бога. Непокајани грешник постаје сличан сатани и зато у срцу мрзи Христа Спаситеља.

У свету постоје разне демонске заједнице. Њихови чланови називају се сатанистима. Тако, на пример, у Америци постоји “сатанина црква”. Њени обреди и демонослужења, такозване црне мисе, представљају чудовишну богохулу и гнусну пародију на хришћанско богослужење. У Француској живи неколико десетина хиљада луцифериста, поклоника сатане. Они чак имају своје специјалне часописе. У тим часописима издвојено је неколико засебних страница под називом “Ако бисте судили Иису-

су Христу, како бисте желели да Га убијете?” На тим страницама налазе се цртежи како Господа Христа спаљују, комадају и на друге стравичне начине муче. Зато чак и онај ко зна да Бог постоји може да Га мрзи свим срцем својим. Господ се по милости Својој није јавио свим људима у Јерусалиму, него само апостолима и ученицима, како своје непријатеље не би оптеретио новим гресима. Богочовек Исус Христос био је распет и васкрсао је. Својом Голготском жртвом искупио је сав људски род. Да су га Његови непријатељи и по други пут убили, та друга смрт била би њихово ново проклетство. Дакле, браћо и сестре, Господ се од нас скрива зато да бисмо Га ми тражили свом снагом своје душе. Скрива се и због тога да недостојни не би на спознају да је Он Бог и Владика света одговорили бескрајном сатанском мржњом.

Постоје различити узроци неверовања, као што су незнање или погрешно знање. Тако је, на пример, религија дуго исмевана, понижавана и карикирана, а резултат тога био је то што се код људи формирала лажна представа о томе да су вера и хришћанство управо такви какви-ма су лажно приказивани. То је знање, али погрешно. Незнање и погрешно знање могу нестати кад се човек поближе упозна са хришћанством. Постоји и друга врста незнања, а то је добровољно незнање, тојест непостојање жеље да се зна, и то због греха и чулних страсти против којих човек не жели да се бори. Истинска вера захтева од човека да се непрекидно мења и да се стално бори против греха и страсти. Човек који се сав преда страстима просто не жели ни да чује за Бога јер би то значило да се мора одрећи својих омиљених страсти и да не може избећи тешке напоре на очишћењу своје душе. Постоји и неверовање због духовне гордости. Такав човек

просто не жели да било ко, па чак ни Сâм Господ, буде изнад њега.

У почетку је апостол Тома показао неверовање, али је касније, по речима светог Јована Златоуста, показао изузетну усрдност и проповедајући Јеванђеље сти-гао чак до Јужне Индије. Ту је погубљен и сахрањен. У IV веку његове мошти су пренешене из Индије у Византију, а његова глава је, приликом пада Константинопоља, била пренешена у Грузију тако да се данас чува у Сионском храму у Тбилисију.

Многи од нас имају неког од родбине ко не верује. Ех, како бисмо само желели да им се отворе очи срца њиховог па да осете реалност вечног живота и исповеде Господа Исуса Христа као свог Спаситеља! Али кад с њима разговарамо, често нам се чини да се обраћамо некоме ко спава или човеку срца каменог. Шта је потребно за њихово обраћење? Најпотребнија је молитва. Дужни смо да се молимо апостолу Томи да Господ његовим молитвама дарује веру сумњичавима и неверујућима. Сâм апостол Тома преживео је тешке дане сумње и неверовања након којих је дошло ватрено покајање и непоколебива оданост Христу Спаситељу. Осим тога, браћо и сестре, треба да се молимо апостолу Томи да укрепи нашу слабашну веру. Ми верујемо у Бога, али живимо тако као да Га нема и као да Христос Спаситељ није ни долазио на земљу. Ми верујемо у Бога, али заповести Његове не испуњавамо и зато наша вера личи на хладни сјај далеких звезда, а не на животворну сунчеву светлост.

Апостол Тома мученички је завршио свој живот у Индији. Над његовим гробом била је саграђена хришћанска црква. У његовом житију забележена је и прича свештеника који је служио у том храму. Он, између осталог, каже: “Једном су у рано јутро у цркву ушла два човека

дуге косе и браде до појаса. На себи су имали само узани појас од грања и лишћа. Онај старији је позвао свештеника и рекао му: “Ја сам пореклом од древног браманског рода и још у младости сам желео да останем девственик. Али по закону мога рода дужан сам да имам децу која ће извршити обред нада мношћу кад умрем. Зато сам, по завету касте и против своје воље, узео девојку од браманског рода. Био сам само једном у животу с њом и то само због тога да бих имао дете. И родио нам се син. Кад је имао неколико година, напустио сам дом и заједно с њим отишао у шуму. Једина наша храна били су корење и плодови дрвећа. Даноноћно смо певали химне Богу јединоме. Једном ме је срео некакав човек необично леп и упитао да ли хоћу да спознам Истину и да се спасем. Поклонио сам му се и рекао му да смо се удаљили у шуму и напустили овај свет да бисмо своје душе сјединили са Богом. Тада ми је незнанац рекао: “Ви још не познајете истинитог Бога, али, видећи ваша срца, Господ ме је послао к вама. Ја сам Тома, ученик Исуса Христа.” Веома смо се зачудили и рекли му:

Господине, ми ништа не знамо о Христу. Ко је он?

Тома је одговорио:

- Идите у храм који је мени посвећен и питајте о томе свештеника. Он ће вам све испричати. Након тога се крстите и бићете спасени.

И ето, ја и мој син дошли смо код вас да нас крстите.” Свештеник им је испричао ко је Исус Христос. Прихватили су то с великом радошћу и рекли да су спремни да се крсте. Свештеник их је крстио пре Свете Литургије. Они су се молили тако ватрено да је свештеник истински био изненађен и причао је да никада у животу није видео тако ватрену молитву. Након тога новокрштени су

се причестили и њихова лица су чудесно заблестала, а посебно лице млађег човека који је постао сличан анђелу. Отац и син су се поклонили свештенику и поново отишли у шуму. Никада их више није видео.

Браћо и сестре, нека апостол Тома укрепи нашу слабу и немоћну веру. Да бисмо заиста веровали у Бога, треба да живимо по заповестима. Онај ко живи по заповестима Божијим и ко у срцу своје има Исуса Христа тај је проповедник Јеванђеља. Ко испуњава вољу Божију, он и без речи проповеда свету узвишеност Христа Спаситеља зато што је такав човек препун неземаљске љубави и што из његовог срца допире светлост. Но, онај ко истински верује у Христа, тај је и мученик у овоме свету зато што на њега устају и зли сагане и непокајани грешници са својом злобом. Ако упаљену свећу принесемо рупи у којој живе змије и шкорпије, оне нећа обратити пажњу на светлост, него ће хтети да пецну руку која држи упаљену свећу. Тако је и овај свет увек прогонио и прогониће истинске хришћане. Зато су сви истински верујући хришћани с једне стране велики страдалници на овој грешној земљи, а с друге стране су најсрећнији људи, јер Господ каже: Ко има заповијести моје и држи их, то је онај који ме љуби; а који мене љуби, тога ће љубити Отац мој; и ја ћу га љубити и јавићу се сâм (Јн. 14, 21). Он ће се јавити у благодати Духа Светога Који ће обасјати човеково срце па ће и у најмањој капљици те Божије благодати нестати море људске патње. А кад осети Господа у Духу Светом, душа ће ускликнути, као апостол Тома: “Ти си Господ и Бог мој заувек!”

Амин.